

9.2.2017

SP 66/C11.2/2017

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Suomen Pankin lausunto Finanssivalvonnan johtajan päätösesitykseen makrovakausräjäytysten käytöstä 3.2.2017

Finanssivalvonta on pyytänyt Suomen Pankkia toimittamaan lausunnon johtajan päätösesityksestä Finanssivalvonnan johtokunnan päätöksentekoa varten.

1 Finanssivalvonnan johtaja esittää, että Finanssivalvonnan johtokunta:

- *asettaa lain luottolaitostoiminnasta 10 luvun 4 §:ssä mainitun muuttuvan lisäpääomavaatimuksen edelleen 0,0 %:n tasolle,*
- *päätää, että aloitetaan valmistelut luottolaitoskohtaisen 15 %:n alarajan asettamiseksi sisäisiä malleja käyttävien luottolaitosten asuntoluottokannan keskimääräiselle riskipainolle. Tavoitteena on riskipainoalarajan käyttöönotto 1.1.2018 alkaen, vakavaraisuusasetuksen artiklan 458 nojalla.*

Suomen Pankin lausunto

Suomen Pankki katsoo, että

- *on tarkoituksenmukaista asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus edelleen 0,0 %:n tasolle,*
- *on perusteltua nostaa pankkikohtainen asuntoluottojen riskipainoalaraja 15 prosenttiin 1.1.2018 alkaen.*

1 Taloudellinen tilanne ja makrovakausräjäytymät

Suomen talouden suhdannekuva on hieman parantunut, mitä on tukenut alhainen korkotaso sekä kuluttajien ja yrittäjien vahvistunut luottamus tulevaan talouskehitykseen. Samanaikaisesti maailmantalouden kehitykseen liittyvät riskit ja kansainväliset poliittiset riskit ovat lisääntyneet. Kasvu jatkuneekin kohtalaisena perustuen kotimarkkinoiden vetoon ja velkaantumiseen.

Kotitalouksien lainakanta suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin on kasvanut historiallisen korkealle tasolle, 126,9 prosenttiin (Q3/2016) eli noin 3 prosenttiyksikköä vuodentakaisista suuremmaksi.

9.2.2017

SP 66/C11.2/2017

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

Asuntomarkkinoiden kehitys on jatkunut maltillisena. Marraskuussa 2016 asuntolainakannan vuosikasvu hidastui hieman, 2,3 prosenttiin. Asuntolainakannan keskikorko laski marraskuussa 2016 1,08 prosenttiin.

Asuntojen keskimääräisten hintojen vaimea nousu jatkui, mutta hintakehitys on eriytynyttä. Pääkaupunkiseudulla asuntojen reaali hinnat nousivat kolmannella neljänneksellä 2,3 %, mutta laskivat muualla Suomessa 0,3 %.

Suureksi kasvanut velkataso yhdistettynä vaimeaan talouskasvuun voi altistaa asuntoluottomarkkinat järjestelmäriskille, jotka voivat heijastua stressitilanteessa erityisesti kulutuksen vähentymisen kautta laajemmin reaalityalouteen ja edelleen epäsuorasti pankkeihin.

Kotimaisen pankkisektorin kokonaisvakavaraisuussuhde oli 23,1 prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde 21,1 prosenttia. Järjestämättömien saamisten osuus saamisista oli kesäkuun 2016 lopussa kansainvälisesti erittäin pieni (1,6 %).

Suomen pankkisektorin rakennemuutoksen myötä keskimääräinen vakavaraisuussuhde tulee pienenemään noin kahdella prosenttiyksiköllä ja laajemminkin pohjoismaisen pankkisektorin lisääntyneet kytkökset kasvattavat kotimaisen pankkisektorin herkkyyttä erityisesti Ruotsin asuntomarkkinoiden mahdollisesti kärjistyville ongelmille.

2 Yhteensopivuus muun talouspolitiikan kanssa

Eurojärjestelmän ohjauskorkojen odotetaan pysyvän nykyisellä tasolla tai sitä alemmina pidemmän aikaa ja vielä omaisuuserien ostojen päätyttyäkin. EKP:n neuvosto vahvisti, että epätavanomaisiin rahapoliittisiin toimiin lukeutuvassa omaisuuserien osto-ohjelmassa jatketaan 80 miljardin euron suuruisia kuukausittaisia ostoja vuoden 2017 maaliskuun loppuun saakka. Huhtikuusta 2017 lähtien ostoja tehdään 60 miljardin euron arvosta kuukaudessa. Näin on tarkoitus toimia joulukuun 2017 loppuun saakka ja tarvittaessa sen jälkeenkin, kunnes EKP:n neuvosto katsoo inflaatiovauhdin palautuvan kestävästi tavoitteen mukaiseksi.

Inflaationäkymät ovat euroalueella kohentuneet energian hinnan vaikutuksesta, mutta inflaatiopaineet ovat edelleen vaimeita. Rahaolot ovat siten erittäin keveät vielä pitkään, mikä heijastuu markkinakorkoihin, pankkien keskuspankkiluottojen kustannuksiin ja saatavuuteen sekä myös pidempiin velkapapereiden korkoihin.

Euroalueen rahapolitiikan viritys on sopusoinnussa Suomen talouden vaimean kehityksen kanssa. Jotta rahapoliittisten toimien kaikki hyödyt voidaan saavuttaa,

9.2.2017

SP 66/C11.2/2017

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

tarvitaan kuitenkin päättäväisiä toimia muilla politiikan aloilla myös Suomessa, sillä merkittävä osa talousongelmistamme on rakenteellisia.

3 Johtopäätökset

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ensisijaisena perusteena käytettävä luottokannan ja BKT:n suhteen trendipoikkeama oli vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä -1,3 %-yksikköä, mikä antaa muuttuvalle lisäpääomavaatimukselle ohjearvon 0,0 %. Täydentävät riskimittarit ja vaimeana jatkunut luottosuhdanne eivät viittaa merkittävään rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksien kasvuun.

Kokonaisnäkemyks luottomarkkinoiden järjestelmäriskien kehityksestä on siten edelleen, että merkkejä sellaisesta rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksien kasvusta, joka edellyttäisi muuttuvan lisäpääomavaatimuksen kasvattamista, ei ole.

Luottokannan kasvuvauhdin ja erityisesti asuntolainamarkkinoiden kehitystä tulee seurata tarkasti ja on syytä varautua enimmäisluototussuhteen kiristämiseen riittävän aikaisin, mikäli luottosuhdanne voimistuu edelleen. Enimmäisluototussuhteen muuttaminen edellyttää kuitenkin jatkoanalyysia.

Riskipainojen korotukset, kuten myös muuttuvan lisäpääomavaatimuksen nostaminen, kohdistuvat pankkien vakavaraisuusvaatimuksiin ja vaikuttavat ensisijaisesti pankkien riskinsietokykyyn. Asuntolainojen riskipainoja koskevan sitovan alarajan korottaminen jo ilmoitetusta 10 prosentista 15 prosenttiin tulisikin toteuttaa rakenteellisista syistä painojen saattamiseksi vastaamaan kotitalouksien velkaantumiseen liittyviä kohonneita rakenteellisia haavoittuvuuksia. Alarajan noston tavoiteltu ajoittaminen vuoden 2018 alkuun jättää pankeille riittävästi aikaa toteuttaa muutos.

Riskipainojen korottamisen vaikuttavuuden varmistamiseksi on syytä pyytää muiden EU-maiden viranomaisia soveltamaan toimenpidettä Suomessa toimiviin sivukonttoreihin sekä Euroopan järjestelmäriskikomiteaa suosittamaan tätä jäsenmaille.

Makrovakaupolitiikan tehokkuuden parantaminen edellyttää käytettävissä olevien makrovakaupvälineiden kehittämistä ja laajentamista sekä herkkyyttä makrovakaupolitiikan välineiden käyttöön otossa. On perusteltua, että Finanssivalvonta seuraa velkaantuneisuuskehitystä tehostetusti. Makrovakaupolitiikalla voidaan alentaa ylivelkaantumisen riskiä ja turvata pankkijärjestelmän vakautta ja myös pienentää tulevien rahoituskriisien todennäköisyyttä.

Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto

Lausunto

4 (4)

9.2.2017

SP 66/C11.2/2017

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

SUOMEN PANKKI

Erkki Liikanen
pääjohtaja

Mika Pösö
johtokunnan sihteeri

Jakelu

Finanssivalvonnan johtokunta, Finanssivalvonnan johtaja, Jyri Helenius, Peik Granlund